

З М І С Т

І Звіт про стратегічну екологічну оцінку Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки

АНАЛІЗ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

- 1.1. Зміст та основні цілі документа державного планування
- 1.2. Характеристика об'єкту планованої діяльності
- 1.3. Оцінка екологічної ситуації Чернівецької області
 - 1.3.1. Географічне розташування та кліматичні особливості
 - 1.3.2. Місцерозташування та рельєф
 - 1.3.3. Кліматична характеристика
 - Гідрогеологічна будова та гідрогеологічні умови
 - Гідрографія і гідрогеологія
 - Ґрунти
 - Рослинність
 - Ссавці
 - Птахи
- 1.4. Характеристика поточного стану довкілля
 - Атмосферне повітря
 - Земельні ресурси
 - Водні ресурси
 - Лісова рослинність
 - Радіаційний стан
- 1.5. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу
- 1.6. Визначення основних екологічних проблем
- 1.7. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, в тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення
- 1.8. Опис наслідків для довкілля
- 1.9. Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування
- 1.10. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив
- 1.11. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування
 - План екологічного моніторингу
- 1.12. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)
- 1.13. Резюме нетехнічного характеру інформації
- 1.14. Список посилань із зазначенням джерел, що використовуються для описів та оцінок, що містяться у звіті про стратегічну екологічну оцінку
- 1.15. Перелік виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку

II Регіональна програма робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки

III Повідомлення про оприлюднення проекту документа державного планування та Звіту про SEO проекту Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							Арк.
			11-08/2020-62-С SEO						
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата				

Звіт про стратегічну екологічну оцінку

1.1 Зміст та основні цілі документа державного планування

Документом державного планування є Регіональна програма робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027роки.

Регіональна програма робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки (далі Регіональна програма) – це комплекс заходів направлених на упорядкування проведення робіт з розчистки та регулювання русел річок області та забезпечення захисту громадян, населених пунктів, сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод, включаючи поліпшення екологічного стану водних об'єктів, а також підтримання стабільності річкового русла, спроможності річки до самоочищення, недопущення негативного впливу на складові довкілля та екосистему в цілому.

Розчистка русла річки передбачає видалення (вилучення) з водних об'єктів надлишкових твердих наносів, чагарників, затопленої деревини та побутового сміття без зміни їх природних або проектних параметрів.

Річкові відклади (алювіальні відклади, річкові наноси) - уламкові пухкі відклади, які формуються постійними водними потоками в річкових долинах. Виділяють три основні фракції: руслову, заплавну, старичну. Літологічно річкові відклади представлені галечниками, які в давніх товщах перетворені в конгломерати, пісками, суглинками, глинами.

Мета Програми полягає в упорядкуванні проведення робіт з розчистки та регулювання русел річок області та забезпеченні захисту громадян, населених пунктів, сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод, включаючи поліпшення екологічного стану водних об'єктів, а також підтримання стабільності річкового русла, спроможності річки до самоочищення, недопущенні негативного впливу на складові довкілля та екосистему в цілому.

Також метою виконання робіт з розчистки русел річок є зниження гідравлічного навантаження (тиску) на гідротехнічні споруди, корінні береги річок, які зазнають розмиву та ерозії, забезпечення умов проходження паводку на ділянках мостових переходів, інженерних комунікацій, що перетинають річку (газо-, нафто- та продуктопроводи).

Завданням Регіональної програми є:

- здійснення заходів щодо запобігання та ліквідації наслідків шкідливої дії вод, включаючи поліпшення екологічного стану водних об'єктів;
- створення умов для безпечного проживання населення;
- визначення підрядних організацій та проведення ними робіт з розчистки та регулювання русел річок, а також співфінансування ними інших заходів, направлених на покращення протипаводкової ситуації регіону;
- запобігання та ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, протипаводковий захист;

Зам. інв. №
Підпис і дата
Інв. №

Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата

11-08/2020-62-С СЕО

Арк.

- посилення екологічної складової шляхом моніторингових досліджень.

Регулювання водних відносин при проведенні робіт з розчистки русел річок у Чернівецькій області розроблено, відповідно до вимог статтею 43 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, статтей 8-1 “Компетенція обласних, Київської та Севастопольської міських рад у галузі регулювання водних відносин” та 86 “Проведення робіт на землях водного фонду” Водного кодексу України; Указу Президента України № 381/ 2017 «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження об’єктів природно-заповідного фонду», де пунктом 2 визначено «...обласним державним адміністраціям забезпечити розроблення регіональних програм щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок, насамперед річок Карпатського регіону, поліпшення екологічного стану водних об’єктів з метою забезпечення захисту громадян, населених пунктів від шкідливої дії вод, а також підтримання стабільності русел річок», Директиви 2000/60 ЄС, Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Пріоритети екологічної політики Верховної ради України на наступні п’ять років», схвалених Постановою Верховної ради України від 14.01.2020 №457-ІХ з метою організації взаємодії територіальних управлінь, органів влади і місцевого самоврядування, суб’єктів господарювання для визначення технічних умов, черговості та механізму з підготовки і проведення робіт з розчистки русел річок, спрямованих на покращення умов проходження паводків на річках Чернівецької області за умови відсутності бюджетного фінансування.

При розробленні Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області враховується Схема планування території Чернівецької області, стратегії та програми економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку відповідної території, програми розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих пам’яток археології, чинна містобудівна документація на державному, регіональному та місцевому рівнях, проектна документація, інформація земельного кадастру.

1.2. Характеристика об’єкту планованої діяльності

Річкова мережа Чернівецької області належить до басейнів 3-х основних річок Прута, Сірету та Дністра.

Значна частина території області розташована в гірській і передгірській зонах Карпат. Кліматичні умови майже щороку спричиняють формування декількох руйнівних паводків з підйомами рівнів води в річках протягом 1-2 діб на 2-3 і більше метрів над передпаводковими. Внаслідок цього під загрозою затоплення і руйнування тільки вздовж основних річок Прута, Черемоша, Сірету і Дністра знаходиться 73 населених пункти, а з врахуванням аналогічної ситуації на малих річках, під негативним впливом паводків – 370 км² території, 156 населених пунктів із кількістю жителів – 136 тис. осіб.

Зам. інв. №
Підпис і дата
Інв. №

										11-08/2020-62-С СЕО	Арк.
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата						

Одним із факторів, який негативно впливає на стан річок басейнів Дністра, Прута та Сірету є самовільний, безсистемний забір річкового алювію в заплавах та руслах річок, що призводить до руйнування берегів, створює загрозливу ситуацію при проходженні повеней та паводків. Несанкціонований забір алювію також зумовлює знищення заплавної екосистем.

Програми протипаводкового захисту, що приймалися, практично не виконувалися через вкрай обмежене фінансування з державного бюджету. Так, за період з 2010 по 2019 роки із передбачених протипаводковими програмами 790 млн.грн. фактично було виділено та освоєно 83 млн. грн., тобто 11 % від потреби. На проведення робіт з розчистки та регулювання русел річок кошти з державного бюджету взагалі не виділялися.

У зв'язку з відсутністю державного фінансування, очисні роботи в останні роки виконувалися в рамках регіональних програм руслорегулюючих робіт та частково за рахунок місцевих бюджетів у незначних обсягах.

Це призводить до того, що на річках з'являються ділянки, де шкідлива дія паводкових вод створює вкрай аварійну ситуацію.

У той же час, багато юридичних та фізичних осіб мають потребу в піщано-гравійній суміші (річковому алювію), але через обмежену кількість офіційних кар'єрів та інших причин вони без погоджень та дозволів заїжджають на найближчу ділянку річки і самовільно вибирають гравій та пісок. Це призводить до посилення берегової ерозії та руйнування гідротехнічних споруд на прируслових територіях.

Через незначні розміри штрафних санкцій контролюючі органи не можуть ефективно протидіяти цим незаконним діям.

Недостатній рівень фінансування призвів до ситуації, коли в області практично не ведеться будівництво нових берегозахисних споруд, всі ресурси направляються на відновлення зруйнованих та аварійно-небезпечних ділянок, кількість яких постійно збільшується. Із 139,6 км гідротехнічних споруд, що знаходяться на балансі водогосподарських організацій області, більше 30 км гідротехнічних споруд постраждали після проходження паводків минулих років і потребують капітального ремонту та відновлення.

Тому, для недопущення ерозії берегів, підмиву берегозахисних та протипаводкових споруд, мостів, затоплення та підтоплення прибережних територій, необхідно проводити роботи з розчистки та регулювання русел річок.

Так, за період дії «Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2015-2019 роки», затвердженої розпорядженням обласної державної адміністрації від 25.09.2015 р. № 644-р, на проведення природоохоронних заходів було залучено коштів на суму більше 9,0 млн. гривень.

За умов обмеженого фінансування з держбюджету протипаводкових заходів в Чернівецькій області виконання Регіональної програми дало змогу в певній мірі покращити протипаводкову ситуацію в області.

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							11-08/2020-62-С СЕО	Арк.
			Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата		

Замовником та відповідальним за проведення робіт з розчистки та регулювання русел річок області згідно із встановленими державою повноваженнями є Басейнове управління водних ресурсів річок Прут та Сірет (далі – БУВР Пруту та Сірету). В експлуатаційних зонах мостових споруд – за погодженням із Службою автомобільних доріг у Чернівецькій області.

Визначення ділянок річок, де необхідне проведення робіт із розчистки русел проводиться комісією у складі представників БУВР Пруту та Сірету, Управління екології та природних ресурсів Чернівецької облдержадміністрації, проектної організації, органами місцевої влади та місцевого самоврядування, Державна екологічна інспекція Карпатського округу (за згодою), Державної прикордонної служби у Чернівецькій області (при обстеженні ділянки в районі державного кордону), територіальними органами Держлісагентства (у разі проведення робіт у лісах на землях водного фонду), Служби автомобільних доріг у Чернівецькій області (у разі проведення робіт в експлуатаційних мостових зонах), у разі перетинання річки інженерними комунікаціями – за участю зацікавлених сторін власників комунікацій.

На підставі проведених комісійних обстежень складаються відповідні акти, які підписуються всіма членами комісії, та формується перелік ділянок, де планується проведення робіт з розчистки русел річок.

У випадку зміни висотної і планової ситуації в руслах річок внаслідок проходження паводку в перелік можуть бути внесені зміни.

Зафіксовані актом результати комісійного обстеження ділянки русла річки є підставою для розробки проектно-кошторисної документації.

Проектна документація має бути розроблена сертифікованими проектними організаціями, згідно з діючими на час розробки державними та відомчими нормами і правилами, та погоджена з Держводагентством України, Управлінням екології та природних ресурсів Чернівецької облдержадміністрації, органом виконавчої влади у сфері геологічного вивчення і раціонального використання надр (ст. 86 Водного кодексу України) та Службою автомобільних доріг при проектуванні у експлуатаційних зонах мостів.

Проектом чітко визначаються тривалість виконання робіт, об'єм річкового алювію, що підлягає видаленню за межі русла, межі території, де буде проводитися робота, з подальшим її винесенням у природу, а також передбачено тимчасове складування річкових наносів в буртах на ділянках, погоджених з органами місцевого самоврядування.

Прийнятність проектних рішень та впливів планованої діяльності на довкілля з точки зору безпеки навколишнього середовища забезпечується проходженням процедури оцінки впливу на довкілля згідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (далі – ОВД).

Проектно-кошторисна документація подається на проходження державної експертизи згідно із статтею 31 закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Зам. інв. №
Підпис і дата
Інв. №

Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата

11-08/2020-62-С СЕО

Арк.

Замовником та відповідальним за виготовлення проектно-кошторисної документації є Басейнове управління водних ресурсів річок Прут та Сірет.

Якщо в зазначений термін суб'єкт господарювання не здійснив роботи з розчистки русла та у випадку зміни висотної і планової ситуації на ділянці, внаслідок проходження паводку, проект підлягає коригуванню.

БУВР Пруту та Сірету із представниками Управління екології та природних ресурсів Чернівецької облдержадміністрації, Державної екологічної інспекції Карпатського округу (за згодою), Служби автомобільних доріг у Чернівецькій області (у разі проведення робіт в експлуатаційних мостових зонах) та за участю органів місцевої влади, органів місцевого самоврядування та громадських організацій-учасників Програми (за згодою), шляхом проведення конкурсу, приймає рішення щодо участі суб'єкта господарювання у виконанні робіт.

Умови проведення конкурсу чітко прописані у додатку 5 до Програми.

Договір на проведення робіт з розчистки та регулювання русел річок за результатами конкурсу укладається на термін, визначений проектною документацією (з урахуванням нерестових та паводкових періодів).

При укладанні договору підрядник зобов'язується виконати роботи з розчистки русла, а також в розмірі 25 % від загальної вартості видаленого за межі русла річкового алювію, сплачують кошти БУВР Пруту та Сірету, та в розмірі 5% - Управлінню екології та природних ресурсів Чернівецької облдержадміністрації. Зазначені кошти акумулюються на спеціальних рахунках БУВР Пруту та Сірету та Управління екології та природних ресурсів Чернівецької облдержадміністрації для виконання природоохоронних заходів згідно Додатку 6 до Програми.

Планом заходів передбачається насамперед проведення робіт на об'єктах, що пошкоджені внаслідок повені, паводка чи іншої шкідливої дії вод, а також на підставі письмових звернень депутатів, органів місцевої влади, громадян.

У План заходів можуть вноситися зміни в залежності від умов та першочерговості виконання заходів програми.

З метою якісного та професійного виконання протипаводкових заходів (кріплення берега, ремонт існуючих гідротехнічних споруд та інше), передбачених проектно-кошторисною документацією, їх можуть виконувати лише організації, що мають відповідну ліцензію на виконання робіт.

Для покращення екологічного стану та розширення моніторингових досліджень якості водних ресурсів Виконавець руслорегулюючих робіт зобов'язується щоквартально проводити хімічний аналіз води для визначення стану водного об'єкту.

Підрядна організація, яка проводить роботи, несе відповідальність за дотриманням вимог природоохоронного законодавства, правил техніки безпеки та охорони праці при виконанні робіт, забезпечує належний стан прилеглої території, під'їзних шляхів, не передає і не допускає інших фізичних та юридичних осіб для проведення робіт з розчистки та

Зам. інв. №							Арк.	
	Підпис і дата							
Інв. №							11-08/2020-62-C CEO	
	Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата		

регулювання русла в районі наданої їй ділянки без укладеного з ними договору субпідряду, погодженого з БУВР Пруту та Сірету.

Якщо роботи планується виконувати в районі державного кордону, їх проведення узгоджується із командуванням Чернівецького прикордонного загону та Міністерством Вод і Лісів Румунії.

БУВР Пруту та Сірету, Управління екології та природних ресурсів Чернівецької облдержадміністрації, Державна екологічна інспекція Карпатського округу в межах своєї компетенції забезпечують контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства та проектної документації.

За здійснення технічного нагляду за дотриманням технології русло-регулюючих робіт, згідно проектно-кошторисної документації, та виконання робіт, підрядна організація сплачує БУВР Пруту та Сірету кошти згідно з вимогами розробленого кошторису та укладеного договору.

При виявленні порушень під час виконання руслорегулюючих робіт, підрядна організація притягується до адміністративної відповідальності відповідними контролюючими органами, згідно з вимогами чинного законодавства України, а при повторному порушенні з нею розривається договір підряду.

Після завершення робіт обов'язковим є складання акта виконаних робіт, після обстеження місця їх проведення комісією.

Виконавець робіт з розчистки та регулювання русел річок області, який з різних причин не може виконати проектні рішення та умови договору підряду, відразу попереджує про це БУВР Пруту та Сірету, у письмовій формі, та підтверджує актом перевірки виконання фактичних об'ємів робіт. БУВР Пруту та Сірету повідомляє про припинення дії відповідного договору підряду зацікавлені організації.

1.3. Оцінка екологічної ситуації Чернівецької області

Географічне розташування та кліматичні особливості

Місцерозташування та рельєф

Чернівецька область розташована на південному заході України, на кордоні з Молдовою та Румунією, в передгір'ї Карпат. Область межує з Івано-Франківською, Тернопільською, Хмельницькою та Вінницькою областями України, займає вигідне транспортно-географічне положення, має досить щільну мережу залізниць, автомобільних шляхів, трубопроводів та ліній електропередач.

Територія області становить 8,1 тис.км², що складає 1,3% території держави.

Згідно фізико-географічного зонування території рельєф області достатньо складний. В Чернівецькій області знаходиться три зони: гірська, передгірна, лісостепова.

Гірська частина – Буковинські Карпати розташована на крайньому південному заході області і займає близько ¼ території. Гори тут середньої висоти, від 500м до 1600м, з характерними мікрокліматичними умовами. Їх

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							11-08/2020-62-C CEO	Арк.
			Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата		

розсікають вузькі долини Сірету і Черемошу. Гори в криті листяними і хвойними лісами.

Клімат гірської та високогірної частини характеризується тривалою зимою зі стійким сніговим покривом та прохолодним дощовим літом.

В карпатському регіоні в структурі сільськогосподарських угідь рілля і багаторічні насадження займають менше відсотка.

Між Карпатами і річкою Прут розташована похила передгірна рівнина з розчленованим горбистим рельєфом. На загальному більш-менш рівнинному фоні виділяється Хотинська гряда висотою 400-500м над рівнем моря, яка тягнеться широкою дугою від Чернівців до Хотина.

Західна частина передгір'я за кліматичними особливостями відноситься до зони «оптимального комфорту» - клімат м'який без сильних вітрів, з достатньою кількістю сонячних днів ранньої весни і пізньої осені.

В цій зоні розташовані цілющі мінеральні джерела і грязі.

В передгір'ї переважають сільськогосподарські угіддя, а в складі сільськогосподарських угідь - кормові угіддя і рілля.

Гірський Карпатський район і частина передгір'я по природному ландшафту є надзвичайно цінною зоною для всієї України.

На північному сході області, вздовж річки Дністер, розташована рівнинна частина. Це хвиляста рівнина з долино-балковим рельєфом ерозійного типу. Існує кілька підвищень в Кельменецькому районі, що створилися внаслідок виходу на поверхню давніх третинних вапняків.

Долина Дністра має ширину від 0,5 до 2,0км, а місцями до бкм.

Дністровсько-долинні ландшафти за своєю красою, рекреаційною та науково-пізнавальною цінністю являють надзвичайно багатий музей природи.

В лісостеповій зоні переважають сільськогосподарські угіддя, а в їх складі – рілля. В області сільськогосподарські угіддя представлені в основному, ріллею – (40,1%), меншою мірою – сіножаті і пасовища (13,5%), багаторічні насадження (3,8%). Загальна площа сільськогосподарських угідь – 469,7тис.га, що становить 58,0% до загальної площі території.

Чернівецька область вирізняється помірним кліматом, перехідним до помірно-континентального.

Середньорічна температура повітря коливається від +8,9 С на північному сході, до +4,8С - у гірській частині.

За даними Чернівецького обласного центру з гідрометеорології, річна кількість опадів у Чернівцях у 2018 році становила 695,4мм. За багаторічними спостереженнями в середньому у рівнинній частині кількість опадів становить 489 мм у гірській – 788,3мм.

2.3.3 Кліматична характеристика

Чернівецька область вирізняється помірним кліматом, перехідним до помірно-континентального.

В межах області виділено два агрокліматичні райони. Рівнинна частина території області належить до Передкарпатського вологого, теплого

Зам. інв. №

Підпис і дата

Інв. №

Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата

11-08/2020-62-С CEO

Арк.

агрокліматичного району; гірська – до Карпатського району вертикальної кліматичної зональності.

Пересічна температура січня на рівнині $-4,8...-5^{\circ}$, липня відповідно $+18,8...+19,5^{\circ}$. Період з температурою понад $+10^{\circ}$ на рівнині становить 156-162 дні. Сума активних температур на рівнині 2600 - 2900.

Найвищі температури спостерігаються в липні, найнижчі – в січні.

Безморозний період триває 110-178 днів.

Річна кількість опадів на рівнині становить 500-600мм.

Відносна вологість повітря – 77-80%.

Сніговий покрив на рівнині, внаслідок частих відлиг нестійкий, малопотужний; утворюється в кінці листопада, сходить у кінці березня (тривалість 110 днів). Висота снігового покриву 10-20 см на рівнині.

З несприятливих кліматичних явищ спостерігаються: зливи, град (1-3 дні), посухи. Дані явища провокують прояв техногенних аварій і завдають шкоди господарствам району та області.

Гідрогеологічна будова і гідрогеологічні умови

Гідрогеологічні умови Чернівецької області визначаються її геологічною будовою, тектонікою, геоморфологічними та кліматичними умовами. За геоструктурними особливостями та гідрогеологічними умовами в межах області виділені три гідрогеологічні райони:

I-Карпатська складчаста область, займає південно-західну частину області. Водоносні горизонти і комплекси представлені тріщино-грунтовими водами зони вивітрювання. Основні водоносні горизонти в той самий час є і першими від поверхні водоносними горизонтами. В Карпатах виділяються водоносні комплекси палеозою, тріасу і юри, а також флішових відкладів крейдової і палеогенної систем.

II-Прикарпатський артезіанський басейн, займає західну половину центральної частини Чернівецької області. У внутрішній зоні прогину комплекс відкладів нижньоміоценового віку, що складається переважно з глин, в цілому являє собою водотривку, практично безводну товщу.

У Зовнішній зоні прогину і на платформі, у центральній і північній частинах Чернівецької області, розвинуті переважно глинисті відклади тортону і сармату. Густа мережа долин і балок розділяє поверхню на окремі вузькі вододільні ділянки, в яких створюються несприятливі умови для накопичення підземних вод. Ці райони області убогі на підземні води і водопостачання здійснюється в основному за рахунок вод древне алювіальних відкладів, поверхневих вод і в меншій мірі за рахунок вод тортонських і сарматських відкладів.

III-Південна частина Волинсько-Подільського артезіанського басейну, що займає східну половину Чернівецької області. На цій території розвинуті вапняки силурійської системи, піски і піщаники крейдової системи, вапняки сарматського ярусу. Тут створюються сприятливі умови для формування підземних вод.

Водоносний горизонт в древньоалювіальних відкладах широко розповсюджений в центральній частині Чернівецької області в межах I,II,III і

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							Арк.
			11-08/2020-62-С CEO						
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата				

ГУ надзаплавних терас лівого берега р. Прут. Водомісткі породи на лівому березі представлені різнозернистими, переважно кварцовими пісками з прошарками і лінзами галечнику. Потужність 5-9 м. В долині р. Прут, де підстилаючими породами є потужні глинисті породи сарматського і тортонського ярусів, древньоалювіальні відклади повсюдно обводнені. Глибина залягання горизонту 3-26м і залежить від геоморфологічних умов. На більшій частині площі розповсюдження води даного горизонту безнапірні. Дебіт свердловин і колодязів 0,02-8,0л/сек, частіше 3-4л/сек, інколи декілька десятків літрів за секунду. Води гідрокарбонатні кальцієві. Даний горизонт є єдиним джерелом централізованого водопостачання м.Чернівців. За рахунок цього горизонту відбувається водопостачання Новоселиці і всіх сіл, що на лівобережжі р.Прут.

У східній частині області, водоносність сармату пов'язана в основному з вапняками оолітовими, органогенними, тріщинуватими, рідше тріщинуватими піщаниками. Потужність порід 10-47,5м. в зовнішній зоні прогину води мають спорадичне розповсюдження. Водомісткими породами є прошарки піску в товщі глин, потужність їх змінюється 2,6-21,4м. Глибина залягання горизонту в межах східної частини області 30-80м. Дебіти свердловин східної частини області змінюються 0,3-2л/сек. Питомий дебіт 0,006-0,8л/сек. Мінералізація східної частини області 378,5-642 мг/л. Тут він є першим від поверхні і дронується чисельними долинами річок і балок. Глибина залягання змінюється 30-160м. У східній частині області води напірні і безнапірні. Води гідрокарбонатні кальцієві і гідрокарбонатні натрієво-кальцієві. Даний горизонт має доволі велике практичне значення для водопостачання області. Значна багатоводність горизонту, гарна якість води і неглибоке залягання, дозволяють рекомендувати його для централізованого водопостачання східної і центральної частини області.

Питання гідрогеологічних особливостей території має важливе значення в плані вирішення проблеми якісного водопостачання населених пунктів області. При цьому головним критерієм є наявність балансових запасів підземних вод, що придатні для водопостачання. Загалом область дефіцитна на підземні води, головним джерелом водопостачання залишаються поверхневі джерела – водосховища, водоймища.

Гідрографія і гідрогеологія

Річкова мережа Чернівецької області належить до басейнів трьох основних річок Прута, Сірету і Дністра, які займають відповідно 49,2%, 25,5% і 25,3% її території.

Густота річкової мережі області становить 1,11км/км², в тому числі в басейнах Прута -1,32км/км², Сірету – 1,34км/км², Дністра – 0,46км/км², Сучави – 1,66 км/км².

На території області протікає 4235 річок загальною довжиною 8360км. Кількість водотоків довжиною 10 і більше кілометрів – 104, сумарною довжиною 1762,5км та 4131 – довжиною менше 10км кожний, загальною протяжністю 6597,5км.

Зам. інв. №						Арк.
Підпис і дата						11-08/2020-62-С СЕО
Інв. №						
	Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата

Ссавці

Тваринний світ області різноманітний. Всього в області налічується 57 ссавців, 60 риб, 17 – земноводних, 12 – плазунів. За своїм генезисом фауністичні комплекси мають мішаний характер, оскільки за зоогеографічним районуванням, регіон належить до перехідної зони лісостепу бореально-лісової підобласті. Серед хребетних виділяють три фауністичні комплекси: гірський, передгірний та рівнинно-лісостеповий.

Найкраще тваринний світ зберігся у горах, де зустрічаються мешканці як бореально-тайгових так і змішаних західно-європейських лісів. Типовими представниками є білка карпатська, рись, благородний олень, карпатський тритон, плямиста саламандра та ведмідь.

Фауністичний комплекс передгірної зони включає види, характерні для листяних і мішаних лісів західної Європи та Східно-Європейської рівнини: європейський лісовий кіт, вовчок сірий, ендемічний сліпак буковинський.

Рівнинно-степовий комплекс немислимий без ховраха рябого, сліпака гірського, хом'ячка сірого, куниці кам'яної, ящірки зеленої. Біля 30 видів тварин краю відносяться до мисливської фауни: кріт, тхір, борсук, єнотовидний собака, ласка, видра, лисиця, заєць-русак, білка, ондатра, благородний олень, дикі кози, дикий кабан, нутрія.

У річках і штучних водоймах водиться: карась, короп, лящ, налим, вирезуб, головень, підуст, рибець, сом, щука.

До Червоної книги України занесено: горностай, норка європейська, тхір степовий, видра річкова, з плазунів – полоз лісовий, мідянка, гадюка степова та інші. Акліматизовані: ондатра, нутрія, фазан; інтродуковані - толстолобик, білий амур; реакліматизовані – зубр, сіра куріпка.

Птахи

Всього в Чернівецькій області налічується 217 видів птахів.

Зокрема, чорний дятел, глухар, шишкар ялиновий, куріпка сіра, перепілка, деркач, жайворонок польовий, жайворонок чубатий, чекан чорноголовий, біла лелека, іволга звичайна.

До Червоної книги України занесено: лелека чорний, шуліка рудий, беркут, глухар, журавель сірий.

1.4. Характеристика поточного стану довкілля

Характеристика довкілля Чернівецької області наведена згідно загальнодоступних джерел інформації:

-Схема планування території Чернівецької області, 2010р-Український ДНДІ проектування міст «Діпромісто»;

-Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Чернівецькій області у 2018 році» - Управління екології та природних ресурсів Чернівецької обласної державної адміністрації, 2019р;

-Аналіз геологічних та гідрогеологічних матеріалів з наданням інформації щодо глибин водоносних горизонтів та наявності родовищ корисних копалин на ділянках проведення руслорегулюючих робіт у Чернівецькій області, 2018р.- ДП «Західукргеологія» НАК «Надра України»;

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							Арк.
			11-08/2020-62-С СЕО						
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата				

-Молодий ландшафт річки Прут: минуле і сучасність (на теренах Чернівецької області);

-Інформація ДП «Чернівецький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» від 10.04.2020р. № 05/1588.

Доповідь про стан навколишнього природного середовища Чернівецької області є одним з основних документів, створених з метою узагальнити та систематизувати спостережну, статистичну та науково-дослідницьку екологічну інформацію про стан довкілля, про заходи з його збереження та охорони, які були здійснені обласними організаціями і установами у 2018 році.

Атмосферне повітря

Основними забруднювачами атмосферного повітря у Чернівецькій області є викиди від пересувних джерел (відпрацьовані гази автотранспорту). Децю зменшились викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, за рахунок зменшення обсягів виробництва у добувній промисловості і розробленні кар'єрів в області.

Вміст основних забруднюючих речовин в атмосферному повітрі

Речовина	Клас небезпеки	Кількість міст, охоплених спостереженнями	Середньорічна концентрація, відносно середньодобової ГДК	Середньодобові ГДК, мг/м ³	Максимально разова концентрація, відносно максимально разової ГДК	Максимально разові ГДК мг/м ³	Кількість спостережень	Відношення випадків перевищення максимально разової ГДК до загальної кількості спостережень	Відношення випадків перевищення 5 ГДК до загальної кількості спостережень
Пил	3	1	0,3	0,150	0,2	0,5	1625	0	0
Двоокис сірки	3	1	0,04	0,05	0,09	0,500	3204	0	0
Окис вуглецю	4	1	0,1	3,000	1,0	5,0	1625	0	0
Двоокис азоту	2	1	1,0	0,040	1,2	0,2	3204	0,3	0
Окис азоту	3	1	0,2	0,060	0,3	0,4	1094	0	0
Фенол	2	1	0,3	0,003	1,9	0,010	1089	0,9	0
Фтористий водень	2	1	0,4	0,005	1,6	0,020	2110	1,3	0
Хлористий водень	2	1	0,5	0,200	2,7	0,2	1019	14,9	0
Формальдегід	2	1	1,0	0,003	1,3	0,035	2175	0,05	0

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №

Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата	11-08/2020-62-С СЕО	Арк.

Бенз(а)п ірен	1	1	*	0,0000 01	*	0,0000 01	*	*	*
------------------	---	---	---	--------------	---	--------------	---	---	---

* За відсутністю даних за 2018 рік розрахунки на вміст бенз(а)пірену в атмосферному повітрі м. Чернівці не проводились.

Перевищення максимально разовою концентрацією максимально разової ГДК визначено по “фенолу” (1,9 ГДК), “фтористому водню” (1,6 ГДК), “хлористому водню” (2,7 ГДК), “формальдегіду” (1,3 ГДК), “двоокису азоту” (1,2 ГДК).

Динаміка викидів в атмосферне повітря

Показники	2016	2017	2018
1	2	3	4
Загальна кількість суб'єктів підприємницької діяльності, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, од.	151	181	167
Загальна кількість суб'єктів підприємницької діяльності, поставлених на державний облік, од.			
Загальна кількість суб'єктів підприємницької діяльності. Що мають дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, од.	971	211	412
Потенційний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел за суб'єктами підприємницької діяльності. Поставлених на облік, тис.т			
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел, тис.т у тому числі:			
від стаціонарних джерел, тис.т	3,0	3,3	2,7
від пересувних джерел, тис.т			
У тому числі від автомобільного транспорту, тис.т			
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	0,4	0,4	0,3
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	3,3	3,6	3,0
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від пересувних джерел у розрахунку на км ² , т			

Якість атмосферного повітря в населених пунктах

Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по містах обласного значення та районах у 2018 році (т)

	Обсяги викидів, т	У % до 2017р.	У тому числі			
			двоокис сірки		діоксиду азоту	
			т	у % до 2017р.	т	у % до 2017р.
Чернівецька область	2748,7	83,6	360,2	87,4	278,4	105,7
м. Чернівці	954,0	84,6	56,4	118,6	187,1	105,1
м.Новодністровськ	152,0	99,8	–	–	1,7	99,3
райони						

11-08/2020-62-С CEO

Арк.

Зам. інв. №

Підпис і дата

інв. №

Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата
-----	--------	------	--------	--------	------

Однак, водна проблема залишається актуальною. Це пов'язано, насамперед, із забрудненням водних об'єктів стічними водами, виснаженням підземних водоносних горизонтів, нераціональним витрачанням прісної води.

У 2018р. у поверхневі водні об'єкти області скинуто всього 0,982млн.м3 недостатньо очищених вод, а також - 0,908млн.м3 без очищення, що негативно впливає на екологічний стан навколишнього природного середовища. Проводяться роботи щодо реконструкції очисних споруд у містах Вижниця, Новоселиця, Сокиряни та будівництва у м.Сторожинець. Внаслідок незадовільного технічного стану мереж і насосного обладнання, роботи насосних станцій в неоптимальному технологічному режимі втрачається значна кількість електроенергії, що споживається ними.

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин водокористувачами - забруднювачами поверхневих водних об'єктів

Назва водокористувача-забруднювача	2016 рік		3017 рік		2018 рік	
	об'єм скидання зворотних вод, млн. м ³	обсяг забруднюючих речо-вин, т	об'єм скидання зворотних вод, млн. м ³	обсяг забруднюючих речо-вин, т	об'єм скидання зворотних вод, млн. м ³	обсяг забруднюючих речо-вин, т
1	2	3	4	5	6	7
р. Прут						
ДКП Чернівцівводоканал	0,01442	10326,706	0,01389	11453,802	0,015480	15412,02
Дністер						
Управління Тепловодоканал м. Новодністровськ	0,000290	21,660	0,000257	16,294	0,000255	14,324
р. Сірет, струмок безіменний						
КП Сторожинецьке ВУЖКГ	0,000165	142,151	0,000174	154,15	0,000171	168,174
Р. Дерелуй						
Глибоцьке ВУЖКГ	0,000102	144,172	0,000105	120,109	0,000096	119,084

Басейнове управління водних ресурсів річок Прут та Сірет, забезпечує контроль якості поверхневих вод у басейнах річок Дністер, Прут, Сірет та на Новодністровському водосховищі у місцях їх інтенсивного використання, скидів стічних вод на прикордонних ділянках за загально-санітарними, специфічними та радіологічними показниками.

Моніторинг якості води водойм в межах Чернівецької області здійснювався в 64 створах спостереження, з них в 11 - на водоймах I категорії та в 53 – на водоймах II категорії.

У 2019 році у створах спостереження для дослідження за санітарно-хімічними показниками відібрано 185 проб води з відкритих водойм I категорії, у тому числі на вміст пестицидів – 43 проби, на вміст важких металів – 43 проби, на вміст СПАР – 60 проб; 410 проб води водойм II категорії, в тому числі 52 проби на вміст пестицидів, 51 проба на вміст важких металів та 16 проб на вміст СПАР. Досліджено за мікробіологічними

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв. №	

Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата	11-08/2020-62-С СЕО		Арк.
-----	--------	------	--------	--------	------	---------------------	--	------

показниками 109 проб води водойм I категорії, 316 проб – води водойм II категорії; за паразитологічними показниками 103 проби – I категорія та 286 проб – II категорія; за радіаційними показниками 37 проб – I категорія та 17 проб – II категорія.

Із досліджених проб води водойм I категорії, 1 проба не відповідала нормативам за санітарно-хімічними показниками та 6 проб не відповідали нормативам за мікробіологічними показниками (на вміст ЛКП). Із досліджених проб водойм II категорії – 19 проб не відповідали вимогам санітарних правил та санітарно-хімічними показниками, 39 проб – за мікробіологічними показниками (на вміст ЛКП), в 1 пробі встановлено паразитичне забруднення.

Радіаційні показники на вміст пестицидів, важких металів, СПАР не перевищують нормативів.

З метою гігієнічної оцінки безпечності води водойм та ґрунту в місцях масового відпочинку населення (пляжах) та водних об'єктах рекреаційного призначення (зон рекреації) на території Чернівецької області, обласним лабораторним центром впродовж літнього сезону 2019 року проведено моніторингові дослідження води водойм з 8-ми пляжів, 18-ти зон рекреації на березі річки Дністер в м.Новодністровськ.

Із місць масового відпочинку населення досліджено 186 проб води водойм за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками, 141 пробу – за паразитологічними показниками. Відхилення від санітарних вимог було встановлено у 15 пробах води за санітарно-хімічними показниками, у 25 – ти пробах (на вміст ЛКП) – за бактеріологічними показниками з річки Прут на Чернівецькому міському пляжі та з річки Дністер в с.Репуженці Заставнівського району у зоні рекреації.

Також досліджено 59 проб води водойм за вірусологічними показниками та 112 проб – на вібріофлору. Результати досліджень негативні.

За 2019 рік Центром досліджено 1152 проби води централізованого водопостачання за санітарно-хімічними показниками, у тому числі 44 проби на вміст пестицидів, 502 проби на вміст нітратів; 1024 проби за бактеріологічними показниками, 426 проб за паразитологічними показниками. Відхилення від нормативів за санітарно-хімічними показниками встановлено у 14 пробах, за бактеріологічними показниками - в 46 пробах відібраних на комунальних водопроводах м.Вижниця, смт.Кельменці, м.Ноовоселиця, смт.Путила, м.Сокиряни, м.Чернівці, на селищних водопроводах смт.Берегомет, смт.Кострижівка, с.Хрещатик, відомчих водопроводах с.Берново та с.Мошанець.

Впродовж 2019 року досліджено 333 проби води громадських колодязів за санітарно-хімічними показниками, в тому числі 320 проб на вміст нітратів, не відповідали нормативам 56 проб, в тому числі на вміст нітратів 30 проб. Досліджено 337 проб колодязної води за бактеріологічними показниками, з яких 42 проби не відповідали нормативам; 135 проб – за паразитологічними показниками, паразитичне зараження не встановлено. Відхилення від нормативів за санітарно-хімічними показниками

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							11-08/2020-62-С СЕО	Арк.
			Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата		

спостерігались у Глибоцькому, Заставнівському, Новоселицькому, Сокирянському, Сторожинецькому, Хотинському районах та м.Чернівці; за бактеріологічними показниками у Герцаївському, Заставнівському, Кельменецькому, Новоселицькому, Путильському, Сокирянському, Сторожинецькому, Хотинському районах та м.Чернівці.

На виконання Протоколу засідання КМУ від 19.05.2010 №20 щодо попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей, у 2019 р. було відібрано та досліджено на вміст нітратів 1721 пробу води індивідуальних колодязів, вода з яких використовується для споживання дітьми віком до 3-х років. Перевищення вмісту нітратів встановлено у 59 (2.3%) пробах (2018р – 2.3%). Перевищення спостерігались у Вижницькому, Глибоцькому, Заставнівському, Новоселицькому, Сторожинецькому, Хотинському районах.

Лісова рослинність.

Чернівецька область лежить у Центральноевропейській (Середньоевропейській) широколистяно-лісовій геоботанічній провінції, північно-східна – у Східноєвропейській широколистяно - лісовій геоботанічній провінції.

Біля 35% площі басейну річки Прут зайнято широколистяними і хвойними лісами.

Інтенсивний вплив виробничої діяльності людини значною мірою позначився на природному стані ландшафтів.

У 2018р. підприємствами-лісокористувачами проведені різні види рубок лісу на площі близько 10,394тис.га, з них рубок догляду на площі 5,824тис.га, лісовідновлювальні рубки на площі - 0,146тис.га, суцільно-санітарні рубки – на площі 0,031га.

Впродовж 2018р. підприємствами - лісокористувачами були проведені роботи з відновлення лісів на площі 1604,5га, з них: посадка і посів лісу на площі 410,4га, природне поновлення лісу – на 1194,1га.

Радіаційний стан

За проведеними замірами Чернівецького обласного лабораторного центру Міністерства охорони здоров'я, потужність експозиційної дози гамма-випромінювання в повітрі, на території Чернівецької області та м.Чернівців становить 8-12мкР/год, що перебуває в межах норми та не перевищує багаторічних розрахункових показників природного радіаційного фону (середній -11мкР/год).

За 2019 рік на території м.Чернівців проведено 5500 замірів рівня потужності поглиненої дози гамма-випромінювання, перевищень нормативів не встановлено.

1.5. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Щорічний випуск Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Чернівецької області у 2018 році надає об'єктивну

Зам. інв. №						Арк.
Підпис і дата						11-08/2020-62-С СЕО
Інв. №						Зм.
	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата	

аналітичну інформацію про екологічний стан області, яка є необхідною для вирішення екологічних проблем.

За результатами лабораторних досліджень, відповідно до «Методики екологічної оцінки стану поверхневих вод», за найгіршими значеннями показників, поверхневі води Дністра, Пруту та Сірету, в цілому, відносяться до прісних, гіпогалінних вод з категорією якості води за ступенем чистоти як «слабко забруднені».

Якість питної води та вплив на здоров'я людини у 2018 році

3.3	<i>Дизентерія</i>			
	Всього	0	0	0
№	Найменування показника	Кількість	% до загальної	+/- до 2017
1	Проби води з систем централізованого водопостачання, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам за			
1.1	<i>Комунальні</i>			
	санітарно-хімічними	4	0,4	- 2,1%
	Бактеріологічним	13	1,6	- 3,8%
	Радіологічними	0	0	0
1.2	<i>Відомчі</i>			
	санітарно-хімічними	0	0	0
	Бактеріологічним	0	0	0
	Радіологічними	-	-	-
1.3	<i>Сільські</i>			
	санітарно-хімічними	0	0	- 2,0
	Бактеріологічним	4	6,4	+ 1,3
	Радіологічними	-	-	-
1.4	<i>Міжрайонні</i>			
	санітарно-хімічними	-	-	-
	Бактеріологічним	-	-	-
	Радіологічними	-	-	-
2	Проби води з водопровідних мереж, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам за показниками:			
2.1	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	Всього	3	0,4	- 2,1
	Органолептичними	0	0	0
	загальною мінералізацією	1	0,1	- 2,4
	санітарно-токсичними	2	0,3	+ 0,3
2.2	<i>Мікробіологічними</i>			
	Всього	4	0,8	- 3,5
	колі-індексом (загальні колі форми)	4	0,8	- 3,5
	колі-індексом 20 і більше	0	0	0
2.3	<i>Радіологічними</i>			
3	Спалахи гострих кишкових інфекцій з водним шляхом			
	Всього	0	0	-1
	постраждало, chol.	0	0	-147
3.1	<i>Вірусний гепатит А</i>			
	Всього	0	0	0
	постраждало, chol.	0	0	0
3.2	<i>Ентеровіруси</i>			
	Всього	0	0	0
	постраждало, chol.	0	0	0

Зам. інв. №

Підпис і дата

інв. №

11-08/2020-62-С СЕО

Арк.

Зм. Кільк. Зак. № док. Підпис Дата

	постраждало, чол.	0	0	0
3.4	<i>Черевний тиф</i>			
	Всього	0	0	0
	постраждало, чол.	0	0	0
3.6	<i>Ієрсиніоз</i>			
	Всього	0	0	0
	постраждало, чол.	0	0	0
3.7	<i>Рота віруси</i>			
	Всього	0	0	-1
	постраждало, чол.	0	0	-147
4	Населені пункти, в яких питна вода не відповідала санітарно-гігієнічним вимогам	6	-	- 1
5	Наявність акредитованих лабораторій на підприємствах - виробниках питної води			

Регіональна програма робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області спрямована на пом'якшення несприятливого впливу на довкілля.

Під час підготовки Програми взято до уваги можливий вплив її заходів на довкілля. У цьому зв'язку Програма передбачає такі засоби реалізації, які зберігатимуть природні, культурні та історичні досягнення, забезпечуючи сталий розвиток.

Цілі Програми передбачають значне покращення ситуації для здоров'я та добробуту населення.

Потенційні можливі види впливу діяльності на окремі компоненти довкілля зведено в таблицю, наведену далі.

№ п/п	Об'єкт впливу	Вид впливу	Заходи по зниженню впливу
1	Геологічне середовище	Розвиток небезпечних геоморфологічних процесів. Врізання р.Прут та природні процеси формування алювіального середовища, заплав. Розвиток внутрірусових форм, і розвиток форм русла (розгалуження, звивини-меандри), розмив освоєних берегів, прибережних територій, будівель.	Захисні регулюючі роботи. Розчистка русла і 30% від проєктованого об'єму річкового алювію, що підлягає видаленню, використовувати на інші протипаводкові заходи: кріплення берега, ремонт існуючих гідротехнічних споруд.
2	Ґрунти	Обробіток земель водоохоронних зон та схилових земель. Змивання щорічно 32 тонни ґрунтів з гектара. А під час злив високої інтенсивності -400-500т/га.	Використання європейського досвіду в боротьбі з ерозією ґрунтів в басейні р.Прут.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв. №	

										11-08/2020-62-С СЕО	Арк.
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата						

Зам. інв. №
Підпис і дата
Інв. №

		Незаконна вибірка гравійно-піщаної суміші на землях водного фонду. Забруднення та засмічення земельних ділянок промисловими та побутовими відходами.	-Ефективне використання побутових відходів як енергоресурсу; -Впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів; -Комплексна переробка і утилізація ресурсо-цінних компонентів.
3	Водне середовище	Загроза катастрофічних паводків	Заходи для поліпшення стану якості води і використання водних ресурсів: -розробити технологічні норми споживання та використання водних ресурсів на водогосподарських об'єктах; -скоротити обсяги споживання і скидання забруднених стічних вод за рахунок удосконалення технологічних процесів у різних галузях промисловості; -удосконалити систему моніторингу та контролю за станом водних об'єктів; -придбати необхідні технічні засоби для очистки берегів та заток від сміття (пластикові пакети, пляшки); -провести необхідні водоохоронні заходи в прибережних смугах та природоохоронних зонах, а саме: закріпленні їх меж, створення захисних лісонасаджень та травостою, здійснення постійного контролю за дотриманням режиму їх використання, регламентованого законодавством; -виділити кошти на придбання сучасних засобів вимірювальної техніки, у тому числі, мобільної для проведення експрес-аналізів.
		Засмічення і забруднення водних ресурсів	Налагодження діяльності щодо лімітування утворення, розміщення та знешкодження відходів;
		Утворення значних відходів і стічних вод від тваринницьких ферм, комплексів, птахофабрик та інших сільськогосподарських об'єктів.	
4	Повітря	Хімічне і біологічне забруднення атмосферного повітря мікроорганізмами, пилом, аміаком та іншими продуктами життєдіяльності тварин.	Запровадження новітніх технологій на промислово-тваринницьких комплексах і птахофабриках.

Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата	11-08/2020-62-C CEO			Арк.
-----	--------	------	--------	--------	------	----------------------------	--	--	------

		Забруднення повітря автомобільним транспортом викидами відпрацьованих газів: канцерогенні бензопірени, оксиди азоту, свинець, ртуть, альдегіди, оксиди вуглецю й сірки, сажа, вуглеводні.	Використання якісних видів палива, перехід на європейські стандарти щодо наявності шкідливих речовин у викидах, зменшення парку автомобілів віком більше 10 років.
	Кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів)	відсутній	Негативних впливів не передбачається. Зміни клімату в результаті реалізації Програми не очікується.
	Заповідні об'єкти	відсутній	Створення нових та розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду та проектів організації їх території.
	Рослинний та тваринний світ	відсутній	Для збереження біологічного та ландшафтного різноманіття в області вносяться пропозиції для створення нових територій природно-заповідного фонду, проводиться робота з упорядкуванням існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду, проводяться роботи з винесення меж територій та об'єктів природно - заповідного фонду в натурі . При використанні природних ресурсів в туристичних цілях насамперед необхідно дбати про проблеми захисту навколишнього природного середовища.
	Об'єкти архітектури, археологічної та культурної спадщини	відсутній	Охорона та збереження розташованих в регіоні об'єктів культурної спадщини. Збереження та промоція нематеріальної культурної спадщини як головного джерела культурного розмаїття.
9	Соціальне середовище	Надзвичайні ситуації природного та техногенного характеру.	Запобігання та ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій. Протипаводковий захист: -створення безпечного проживання населення; -недопущення руйнування існуючих гідротехнічних споруд; -забезпечення стабільності річкового руслу, зменшення бокової ерозії берегів; -недопущення негативного впливу на складові довкілля та екосистему в цілому.

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв. №	

							11-08/2020-62-C CEO			Арк.
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата					

Для мінімізації негативного впливу екологічно-небезпечних об'єктів на довкілля та здоров'я населення, посилюється державний екологічний контроль за діяльністю цих об'єктів. Двічі на рік, а при необхідності і частіше, здійснюються перевірки дотримання на цих об'єктах вимог природоохоронного законодавства з відповідним впровадженням конкретних практичних заходів для попередження забруднення.

Інтеграція екологічної політики в усі напрями діяльності має стати обов'язковою умовою переходу до екологічно збалансованого розвитку держави, коли розвиток країни та регіонів, структура економічного зростання, матеріального виробництва і споживання, а також інших видів діяльності суспільства функціонує в межах здатності природних екосистем відновлюватися, поглинати забруднення та підтримувати життєдіяльність теперішнього і майбутніх поколінь.

1.6. Визначення основних екологічних проблем

Згідно даних «Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Чернівецької області у 2018 році», яка підготовлена Управлінням екології та природних ресурсів Чернівецької ОДА у 2019 році, сучасна екологічна ситуація в області протягом останніх років в цілому залишається стабільною. Екологічні проблеми регіону визначені за оцінкою екологічної ситуації області з використанням статистичних, соціально-економічних показників та показників стану повітряного та водного середовищ.

Аналіз антропогенного навантаження та екологічного стану річок Дністер, Прут та Сірет на основі проведених вимірів згідно з Державною програмою моніторингу вод, здійснення моніторингу транскордонних вод, експедицій, а також інспекторських перевірок з дотримання вимог Водного законодавства України, дав можливість виявити актуальні проблеми, які потребують вирішення. Серед цих проблем основними є такі:

- береги річок забруднені сміттям (пластик);

- існує стала тенденція щодо більшого забруднення водних об'єктів внаслідок неупорядкованого водовідведення стічних вод населених пунктів та господарських об'єктів (є велика кількість застарілих очисних споруд і технологічних схем очистки з амортизованих каналізаційних мереж, які знаходяться в аврійному стані; колектори та очисні споруди водопровідно-каналізаційного господарства потребують капітального ремонту та реконструкції). Це призводить до погіршення якості води, навіть в умовах значного спаду виробництва;

- заростання прибережної акваторії Дністровського водосховища синьо-зеленими водоростями та відсутність захисних лісонасаджень, закріплення меж прибережно-захисних смуг;

- недостатнє фінансування для проведення ефективного контролю за здійсненням моніторингу вод, а також технічно-застарілі засоби виміральної техніки і їхня недостатність для моніторингу вод.

Проектом «План управління пілотним річковим басейном Прута», підготовленим командою експертів під керівництвом Всеукраїнської

Зам. інв. №							11-08/2020-62-С СЕО	Арк.
Підпис і дата								
Інв. №								
	Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата		

Екологічної Громадської Організації «МАМА-86» за підтримки команди міжнародних експертів проекту, а також бенефіціарів проекту Мінприроди у 2015 році, основними джерелами диффузного забруднення в басейні ріки Прут визначено:

-стік зливових вод в м.Чернівці, Коломия та інших населених пунктів, що розташовані поблизу водного тіла в басейні Прута, через те, що систем збору та очистки зливових вод немає в цих містах і неочищені злилові води напряду стікають у водні тіла, розташовані поблизу і забруднюючи їх;

-стоки з промислових майданчиків, з легальних та нелегальних сміттєзвалищ, які забруднюють водні тіла, розташовані поблизу паливно-мастильними речовинами, нафтопродуктами, важкими металами, пластиком, небезпечними речовинами, які містяться в інфільтраті з сміттєзвалищ;

-стоки з сільськогосподарських угідь, які містять розчинені мінеральні добрива, хімікати та пестициди;

-стоки з тваринницьких господарств та птахофабрик;

-стоки поселень, котеджних містечок, окремих туристичних комплексів, готельно - рестораних закладів, які не підключені до каналізації та належних очисних споруд;

-стоки з місць вирубки лісу, доріг лісозаготівельних ділянок та тимчасових доріг для вивозу лісу тракторами, які спричиняють швидку деградацію земель та лісових екосистем і мають негативний вплив на водні тіла за рахунок заростання твердого стоку, зниження якості води та природних захисних протиповіневих властивостей прилеглих територій.

Поводження з небезпечними промисловими та побутовими відходами є однією з основних екологічних проблем басейну річок Дністер, Прут і Сірет.

На стан поверхневих та підземних вод має вплив інша людська діяльність, зокрема, захист від підтоплення. Значний повеневий комплекс був збудований в басейні Прута в попередні роки. Тим не менш, він включає тільки заходи з регулювання русел річок і річкового стоку (споруди берегоукріплення, захисні дамби) і не забезпечує регулювання поверхневого стоку з територій в басейнах річок, не збільшує потенціалу територій щодо накопичення води.

У теплі періоди року та в залежності від річкового стоку, від 2 до 8 проливних дощів за сезон можуть викликати повені. Протиповеневі заходи включають поліпшення практики моніторингу, будівництво перешкод, укріплення русла і берегів річок. У гірській частині басейну один з найпопулярніших заходів з укріплення берегів є будівництво захисних дамб (габійонних стін). В басейні, в його гірській та долинній частинах, також будуть накопичувально-акумуляуючі споруди (в гірських районах) і польдери та повеневі водосховища (рівнинна частина басейну), а також захисні споруди проти зсувів та селевих потоків. Таким чином в Чернівецькій області зарегульовано 123,4км.

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							Арк.
			11-08/2020-62-С CEO						
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата				

Видобуток річкового алювію є однією з основних екологічних проблем басейнів річок Прут, Черемош та Сірет. У багатьох випадках, видобуток гравію відбувається стихійно і там, де існують під'їзні шляхи. Наслідок видобутку гравію є зниження річкових алювіальних відміток для русел річок Прут і Черемош на 1-1,5м нижче, а біля Чернівців спостерігається падіння на 2-2,5м, викликає деформацію русла, зміну стоку, збільшує ризик підтоплення.

Найбільш поширеними і загрозованими наслідками вирубки лісів є лінійна (глибинна) ерозія ґрунту на тракторних дорогах. Найбільше ґрунту вимивається з територій свіжих лісосік – до 600 тонн ґрунту з гектару в рік. В результаті цієї діяльності та завдяки значним площам осадових порід, які легко піддаються ерозії, басейн верхнього Прута характеризується значним стоком твердих наносів, особливо завислих речовин.

Каламутність річки Прут є однією з найвищих в Україні, відповідно до спостережень гідрометеорологічної служби (250-500г/м3).

Туризм і рекреація. Наявні природні ресурси для відпочинку в регіоні 1,4-1,8 рази вище, ніж в середньому по Україні. В туристичному центрі м.Яремча здійснюють діяльність біля 50 готелів та більш ніж 5000 садиб зеленого туризму. В с.Поляниця збудовано новий великий гірськолижний курорт «Буковель». Разом з тим, ця діяльність створює додаткове навантаження та нові джерела точкового і дифузного забруднення водних ресурсів.

При впровадженні Регіональної проклами робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки не очікується погіршення існуючого стану довкілля, а навпаки очікується позитивний вплив завдяки здійсненню розчистки та регулювання русел річок, поліпшення екологічного стану водних об'єктів з метою забезпечення захисту громадян, населених пунктів від шкідливої дії вод, а також підтримання стабільності русел річок.

Стратегічні цілі Програми передбачають значне покращення ситуації для здоров'я та добробуту населення через об'єднання зусиль, спрямованих на заохочення економічного зростання та капіталовкладень в регіон, в одночас, спрямованих на помякшення несприятливого впливу на довкілля та забезпечення високої якості життя населення області.

1.7. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, в тому числі пов'язані з запобіганням негативного впливу на здоров'я населення

Законодавчим підґрунтям для формування суспільних відносин для забезпечення екологічної безпеки є Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», який розглядає екологічну безпеку життєдіяльності людини як невід'ємну умову сталого економічного і соціального розвитку держави і закріплює відповідні заходи правового впливу щодо її забезпечення.

Розділ ґрунтується на відповідності цілей документу державного планування до документів державної політики, які мають відношення до

Зам. інв. №
Підпис і дата
Інв. №

									11-08/2020-62-С СЕО	Арк.
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата					

цілей розвитку на місцевому рівні, та визначає ступінь їх врахування і впровадження через низку проектних рішень містобудівної документації.

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та нормативно-правової бази України документ державного планування повинен враховувати ряд зобов'язань:

-пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість дотримання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

-виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

-проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності та цілісності природних об'єктів і комплексів;

-узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;

-забезпечення загальної доступності матеріалів генеральних планів населених пунктів, іншої містобудівної документації, звіту про СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;

-надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планованої діяльності на навколишнє середовище;

-оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну ситуацію;

-впровадження засад державно-приватного партнерства шляхом залучення коштів суб'єктів господарювання, що дасть змогу зекономити кошти з державного бюджету для здійснення протипаводкових заходів;

-використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля стосуються заходів щодо охорони земельних ресурсів, лісів, повітряного, водного, ґрунтового середовища.

Однією зі стратегічних цілей Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки є підвищення якості життя населення та збереження довкілля.

Програма передбачає:

-захист населення від шкідливої дії вод;

-недопущення руйнування існуючих гідротехнічних споруд на річках області;

-забезпечення стабільності річкового русла, зменшення бокової ерозії берегів;

-підтримання спроможності річки до самоочищення;

-недопущення негативного впливу на складові довкілля та екосистему в цілому;

Зам. інв. №
Підпис і дата
Інв. №

Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата

Арк.

- мінімізацію незаконного видалення річкового алювію;
- поліпшення стану водних об'єктів та вдосконалення систем водокористування;
- розвиток екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтної різноманіття;
- підвищення екологічної культури і свідомості населення.

Першочергова увага цілей Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки акцентована до охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення, що є – невід'ємною умовою сталого розвитку регіону. Саме тому на території області повинна здійснюватись політика, спрямована на досягнення гармонійної взаємодії суспільства і природи, на охорону, раціональне використання і відтворення природних ресурсів.

Проведена оцінка можливих видів і рівнів впливу на навколишнє середовище показує, що прийняті цілі і завдання Регіональної програми відповідають чинному природоохоронному законодавству України.

Регулювання водних відносин при проведенні робіт з розчистки русел річок у Чернівецькій області розроблено, відповідно до вимог статтею 43 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, статтей 8-1 “Компетенція обласних, Київської та Севастопольської міських рад у галузі регулювання водних відносин” та 86 “Проведення робіт на землях водного фонду” Водного кодексу України; Указу Президента України № 381/ 2017 «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження об'єктів природно-заповідного фонду», де пунктом 2 визначено «...обласним державним адміністраціям забезпечити розроблення регіональних програм щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок, насамперед річок Карпатського регіону, поліпшення екологічного стану водних об'єктів з метою забезпечення захисту громадян, населених пунктів від шкідливої дії вод, а також підтримання стабільності русел річок», Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Пріоритети екологічної політики Верховної ради України на наступні п'ять років», схвалених Постановою Верховної ради України від 14.01.2020 №457-ІХ з метою організації взаємодії територіальних управлінь, органів влади і місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання для визначення технічних умов, черговості та механізму з підготовки і проведення робіт з розчистки русел річок, спрямованих на покращення умов проходження паводків на річках Чернівецької області за умови відсутності бюджетного фінансування.

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнять ряд зобов'язань:

- 1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, зобов'язаність додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							Арк.
			11-08/2020-62-С СЕО						
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата				

- 2) виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- 3) планована діяльність не передбачає суттєвого вилучення будь-якого невідновного ресурсу;
- 4) проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- 5) узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки було обґрунтовано;
- 6) забезпеченням загальної доступності матеріалів Програми та самого Звіту про СЕО відповідно до вимог ЗУ «Про доступ до публічної інформації» шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті Басейнового управління водних ресурсів річок Прут та Сірет, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, у загальнодоступному місці приміщення Басейнового управління водних ресурсів річок Прут та Сірет, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;
- 7) у Звіті про СЕО надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планованої діяльності на навколишнє природне середовище;
- 8) компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
- 9) оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;
- 10) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;
- 11) використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

Оцінка відповідності документа державного планування зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановлені на міжнародному рівні та шляхи їх врахування

Враховуючи прикордонне розміщення Чернівецької області, для розв'язання наявних екологічних проблем краю, широко використовуються можливості міжнародного співробітництва.

Чернівецькою областю ініційовано створення Єврорегіону «Верхній Прут», який розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2002 року № 59-р визначено пілотним для «експериментального

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							11-08/2020-62-С СЕО	Арк.
			Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата		

опрацювання в його межах механізмів транскордонного співробітництва як елементів процесу європейської інтеграції і розбудови регіональної політики».

Одним з головних напрямків діяльності Єврорегіону «Верхній Прут» є:
 - екологічна безпека, попередження забруднень басейнів Дунаю, Прута, Сірету, Дністра, попередження і ліквідація наслідків промислових аварій і стихійних лих, збільшення кількості екологічно чистих виробництв;
 - охорона здоров'я населення, розвиток туризму і рекреаційної діяльності.

Визначальним чинником транскордонного співробітництва є формування проектів, що відповідають євроінтеграційним пріоритетам державної та європейської регіональної політики.

Головними результатами впровадження цих проектів є, зокрема, будівництво та введення в експлуатацію 30 гідрометеорологічних автоматизованих станцій, створено автоматизовану систему раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та сповіщення населення, влаштовано берегоукріплення методом габйонних ящиків, загальною протяжністю 770м.

Серед головних стратегічних цілей Спільної операційної програми Європейського інструменту сусідства «Румунія-Україна 2014-2020» - реагування на спільні виклики навколишнього середовища, охорони здоров'я, безпеки та захисту. Стратегією передбачено співпрацю в рамках 11 пріоритетних напрямів, зокрема екологічної спрямованості:

- моніторинг екологічних ризиків;
- збереження біорізноманіття, заповідників, якості повітря, води та земель.

Продовжується співробітництво БУВР Пруту та Сірету з природоохоронними органами Сучавського і Ботошанського повітів Румунії по веденню спільного моніторингу якості води в прикордонних річках Прут і Сірет в рамках Міжнародної декларації з питань водогосподарського використання Дунаю і охорони ріки від забруднення. Це дає можливість володіти достовірною інформацією, розробляти і оперативно вживати відповідних заходів щодо покращення ситуації.

Збереження природи в Україні має бути на європейському рівні. Стійкість природи до негативного впливу людини вичерпується, відбуваються зміни, які негативно впливають на рівень життя і здоров'я людей.

На виконання Бернської конвенції державами - членами створена мережа територій особливого природоохоронного значення – мережа NATURA 2000 (країни ЄС) та Emerald Network (країни Європи і деякі країни Африки). Смарагдова мережа (Emerald Network) включає в себе 3500 об'єктів, важливих для збереження біорізноманіття, з них 271 об'єктів розташовані на території України.

Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2003 року, в листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі України, яка займала близько

Зам. інв. №						Арк.
Підпис і дата						11-08/2020-62-С СЕО
Інв. №						Зм.
	Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата

10% території України і в основному складалась з існуючих територій природно-заповідного фонду.

Об'єктами екомережі є території, які багаті на природне, генетичне, популяційне, видове, ценотичне та екосистемне різноманіття, прилеглі до них території з рідкісними видами та угрупованнями, заповідні території різних рангів, потенціально до заповідання території, озера, річки, прибережні зони морів, самобутні культури землеробства і утворені ними ландшафти, історична і культурна спадщина, головні міграційні шляхи, місця масового розселення видів, території з різного ступення зміненою рослинністю і навіть знищеною, що придатні для з'єднання центрів різноманіття.

Основними принципами дослідження біорізноманіття при формуванні екомережі є цілісність території, пріоритетність об'єктів дослідження, рівнева неперервність, єдність.

1.8. Опис наслідків для довкілля

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 №29, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом Програми на екосистему (забруднення атмосфери при виконанні робіт з розчистки та регулювання русел річок Прут та Сірет продуктами згорання палива та викидами пилу при проведенні земляних робіт і переміщенні автотранспорту в межах заплави) і вторинним, що є наслідком первинних змін в екосистемі.

Вторинні наслідки – пряма повна або частково зміна елементу навколишнього середовища (наприклад, забрудненням природних місць проживання нанесено шкоду видам фауни, які залежать від цього середовища проживання).

Під кумулятивними впливами розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому, видів людської діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови, і які б не виявилися в разі відсутності інших видів діяльності, крім самої планованої діяльності.

Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які працюючи разом протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись згодом в одному і тому ж районі, можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №

							11-08/2020-62-C CEO	Арк.
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата			

екосистему протягом часу перевершують її можливість їх асиміляції або трансформації.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремого компонента.

Коротко та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

До довгострокових наслідків відноситься питання утилізації зачастин та обладнання техніки по завершенні робіт.

Оцінка потенційних впливів на навколишнє середовище та людей встановила, що окрім вигод Програма може мати певний вплив на довкілля в разі відсутності належного контролю за таким впливом.

Для запобігання, скорочення чи зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище в підсумку визначено заходи в таблиці.

Оцінка ймовірного впливу планованої діяльності на довкілля відповідно до контрольного періоду

Чи може реалізація Стратегії спричинити:		Негативний вплив			Пом'якшення Існуючої ситуації
		так	Ймовірно	Ні	
ПОВІТРЯ					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			x	x
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин?			x	
3	Погіршення атмосферного повітря?			x	
4	Появу джерел неприємних запахів?			x	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			x	
ВОДНІ РЕСУРСИ					
6	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			x	
7	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			x	
8	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			x	x
9	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою, зокрема таких, як паводки або підтоплення?		x		x
10	Зміни напрямку і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?		x		x
11	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			x	
12	Забруднення підземних водних горизонтів?			x	x
ВІДХОДИ					
13	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів?			x	x
14	Збільшення кількості відходів I-III класів небезпеки?			x	
15	Спорудження еколого - небезпечних об'єктів поводження з відходами?			x	

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв. №	

Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата	11-08/2020-62-C CEO	Арк.

хвороби від міграції диких тварин і переміщення (міграції) людей; паводки і повені.

Якщо роботи планується виконувати в районі державного кордону, їх проведення буде узгоджуватись із командуванням Чернівецького прикордонного загону та Міністерством Вод і Лісів Румунії.

Дотримання природоохоронного та санітарного законодавства та проведення постійного моніторингу зменшує можливі транскордонні впливи.

1.13. Резюме нетехнічного характеру інформації

Резюме нетехнічного характеру (РНХ) – містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запланованої діяльності. Також надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Основним об'єктом дослідження, що проходить процедуру СЕО є документ державного планування: Регіональна програма робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки.

Документи державного планування – стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердження органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Метою стратегічної екологічної оцінки Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки є необхідність оцінювання наслідків виконання документів державного планування, сприянні сталому розвитку регіону шляхом забезпечення охорони навколишнього середовища, безпеки життєдіяльності та охорони здоров'я населення, а також в інтегруванні екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

У Звіті про стратегічну екологічну оцінку документа державного планування – проведено оцінку наслідків реалізації Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки на навколишнє середовище, у тому числі на здоров'я населення та зобов'язань у сфері охорони довкілля і заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також заходів щодо моніторингу цих наслідків.

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки було виявлено ймовірні проблеми та наслідки для навколишнього середовища, що полягають в забрудненні атмосферного повітря, впливі на ґрунтове та водне середовище внаслідок реалізації Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки.

З метою охорони навколишнього середовища у Звіті передбачено виконання ряду заходів щодо охорони атмосферного повітря, щодо захисту водного та ґрунтового середовища. Запропоновано комплекс заходів,

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							Арк.
			11-08/2020-62-С СЕО						
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата				

передбачених для здійснення моніторингу та покращення стану довкілля у тому числі здоров'я населення.

Передбачені та описані транскордонні впливи та можливі наслідки при виконанні Регіональної програми та шляхи зменшення цих впливів.

Вплив на об'єкти природно-заповідного фонду, культурної спадщини, пам'яток культури та архітектури відсутній.

Вплив на рослинний світ, на техногенне і соціальне середовище не виходитиме за рамки екологічних обмежень.

Ризик активної і масштабної зміни мікрокліматичних умов буде відсутнім.

Ризик виникнення аварійних ситуацій відсутній.

Залишкові впливи на навколишнє середовище в цілому будуть перебувати в межах, які регламентуються вимогами чинного природоохоронного законодавства України.

З огляду на прогнозний аналіз ймовірних наслідків реалізації Регіональної програми робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області на 2021-2027 роки, можна стверджувати, що в цілому реалізація, за умови дотримання екологічних вимог, має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля.

Поєднання зусиль, спрямованих на реалізацію стратегічних рішень з урахуванням екологічного стану довкілля, екологічних вимог, раціонального природокористування, забезпечуватиме сталий розвиток регіону.

Цей документ буде розміщений у зазначених місцях для ознайомлення і надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних, та інших аспектів цієї Програми до Басейнового управління водних ресурсів річок Прут та Сірет:

Юридична адреса: вул. Героїв Майдану, 194Б, м. Чернівці, 58013.

1.14. Список посилань із зазначенням джерел, що використовуються для описів та оцінок, що містяться у звіті про стратегічну екологічну оцінку

1. Регіональна програма робіт з розчистки та регулювання русел річок Чернівецької області 2021-2027 роки.

2. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Чернівецькій області у 2018 році - Управління екології та природних ресурсів Чернівецької облдержадміністрації.

3. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» №2354-УІІ від 20.03.2018р.

4. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля», №2059-УІІ від 23.05.2017р.

5. Водний кодекс України, №213/95-ВР від 06.06.1995р.

6. Земельний кодекс України, №2768-ІІІ від 25.07.1994р.

7. Повітряний кодекс України, №3393-ІУ від 19.05.2011р.

8. Кодекс України «Про надра» №132/94-ВР від 27.07.1994р.

Зам. інв. №	Підпис і дата	Інв. №							Арк.
			11-08/2020-62-С СЕО						
Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата				

9. Закон України «Про відходи» №187/98-ВР від 05.03.1998р.

10. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» №1264-ХІІ від 25.06.1991р.

11. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» №2707-ХІІ від 16.10.1992р.

12. Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» №963-ІУ від 19.06.2003р.

13. Схема планування території Чернівецької області, 2010р-Український ДНДІ проектування міст «Діпромісто»;

14. Аналіз геологічних та гідрогеологічних матеріалів з наданням інформації щодо глибин водоносних горизонтів та наявності родовищ корисних копалин на ділянках проведення руслорегулюючих робіт у Чернівецькій області, 2018р.- ДП «Західукргеологія» НАК «Надра України»;

15. Молодий ландшафт річки Прут: минуле і сучасність (на теренах Чернівецької області);

16. Інформація ДП «Чернівецький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» від 10.04.2020р. № 05/1588.

1.15. Перелік виконавців Звіту про стратегічну екологічну оцінку

Головний архітектор проектів

В.Д.Думітрашук

Інв. №	Підпис і дата	Зам. інв. №							Арк.	
			Зм.	Кільк.	Зак.	№ док.	Підпис	Дата		
									11-08/2020-62-С СЕО	